

IFOAM KOS/KSS Genel Sorular sayfasının Türkçe çevirisidir.

Buğday Derneği gönüllüleri tarafından çevrilmiştir.

Orijinal metin: <http://www.ifoam.org/en/pgs-general-questions>

KSS programlarına neden ihtiyaç duyuyoruz, yeteri kadar Üçüncü Taraf Belgelendirme Sistemi yok mu?

Üçüncü Taraf Belgelendirme Sistemleri tasarlandıkları işi dünyada mükemmel bir şekilde yerine getirmektedir, ayrıca bu sistemler organik ürünlerin küresel pazarı ile bu konudaki farkındalığı büyük ölçüde artırmıştır. KSS programları ağırlıklı olarak sosyal kontrol ve bilgi birikimi vurgusuyla ücretsiz, düşük maliyetli ve yerel tabanlı bir kalite güvence sistemi sunmaktadır. Ücretsiz bir Üçüncü Taraf Belgelendirme Sistemi olarak KSS, özellikle Organik hareketten en fazla verim alacak olan maddi imkanları kısıtlı ve küçük ölçekli çiftçilerde Organik akımın sürekli gelişimi için büyük önem taşımaktadır.

Pek çok ülkede Organik sertifikasını alan dönüm sayısı hızla artarken organik çiftçi sayısının neredeyse hiç artmaması ironiktir. Bu rakamlara bakıldığında küçük çiftçilerin büyük tarım çiftliklerine kıyasla Organik Harekete katılmaya daha az ilgili olduğu sonucu çıkarılabilir. Bu tabii ki doğru değildir, onların daha az ilgilendiği Üçüncü Taraf Belgelendirme Sistemleridir.

Üçüncü Taraf Belgelendirmesine girişte doğrudan ve evrak maliyetlerini de içeren engeller (ironik olarak sistemli ve kararlı Organik üretime geçmekten en fazla verim alacak olan) küçük çiftçilerin bu hareketin bir parçası olmasını engellemekte ve bir bütün olarak Organik Hareketin büyümesine destek olamamaktadır.

KSS Hareketinin kaynağı neresidir?

Vadeli Katılımcı Güvence Sistemi nispeten yeni bir kavramdır – 2004 yılında Breziya'nın Torres şehrinde IFOAM-MAELA ortaklığında bir Alternatif Belgelendirme atölyesi sırasında ortaya atılmıştır. Burada 20 ülkeden gelen 40'dan fazla katılımcının temsil ettiği çok iyi hazırlanmış programlar bulunmaktaydı. Buradaki bazı programlar Fransa'daki KSS gibi 1980'lerden beri kullanılmaktaydı. Bazıları da 1990'larda oluşturulmuştu ve geri kalanların büyük bir kısmı son 5-6 sene içinde geliştirilmişti.

Şu an dünyada kaç adet KSS programı ve çiftçi vardır?

Bu konuda kimsede kesin kayıt olmamakla birlikte, Torres'deki ilk alternatif belgelendirme sistemleri konferansında sunulan 20 program dışında şu ana kadar keşfedilen diğer programlar kendilerini KSS hareketinin bir parçası olarak tanımlamaktadır. O konferanstan sonra Latin Amerika, Afrika ve Hindistan'da bir dizi yeni programlar başlamıştır.

KSS'nin geleceği nedir?

Son bir kaç yılda KSS Hareketindeki gözlemlenen alışılmışın dışında büyüme hızı Organik Hareketi küçük ölçekli çiftçileri dahil etmek ihtiyacını yansıtır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde Üçüncü Taraf Belgesine sahip olan çiftliklerin çoğu bu belgelendirme sisteminin maliyetini karşılamak için uzak ihracat pazarlarına ihtiyaç duymaktadır, bu nedenle yerel tüketicilerin bu çiftliklerin ürünlerine ulaşabilmesi mümkün

olmamaktadır. KSS programları, daha fazla çiftçinin kararlı ve istikrarlı organik üretim sistemine geçmesini ve bu ürünlerin doğrudan yerel satışlara ulaşmasını sağlayarak yerel tüketiciler için organik ürünlere çok daha geniş bir erişim sağlar.

KSS programları çiftçi ile tüketiciyi doğrudan bir araya getirerek tüketicilere daha düşük maliyetle organik gıda sağlanmasına yardımcı olabilir. Örneğin, Brezilya'daki bir KSS'de çiftçi ve tüketiciler bir araya gelip organik muz için adil bir fiyat belirlenmesine çalışmaktadır. Ürünlerini doğrudan tüketiciye satan çiftçiler ürünleri için distribütörlerin vereceğinden daha fazla para kazanırken, tüketiciler de bu ürünleri alışık oldukları pazar ve marketlere kıyasla daha ucuza almaktadır. Buna benzer bir program Hindistan'da bulunmaktadır. Organik kavramı küresel olarak önem kazandıkça küçük ölçekli çiftçiler ile düşük gelirliler ve yerel tüketicilerin ihtiyacını aynı anda karşılayan KSS programları da hızla gelişecektir. Buna karşılık, KSS programları Organik hareketin gelecekteki büyümesi için vazgeçilmez bir parça haline gelmiştir. Bunlar olmadan Organik sadece zengin ve eğitimlilerin bir kalesi olacak, fakir çiftçi ve tüketicilerin yararlanamadığı bir kavram olacaktır.

KSS'in neden uygulanabilir bir organik doğrulama sistemi olarak çalıştığını açıklayabilir misiniz?

İlk önce kabul etmek gerekir ki hiç bir belgelendirme veya kalite güvence sistemi mükemmel değildir. Tarım genellikle yalnız yapılan bir meslektir, yani prensipleri olmayan ve hile yapmak isteyen insanlar genelde bir yolunu bulur. Aynı zamanda, KSS savunucuları güvene dayalı bir kuruluş başlatmamız gerektiğine ve Organik Tarım Prensiplerine uyacağına dair kamu önünde beyanname vermiş bir çiftçinin güvenilir olduğuna, aksi durumların sadece azınlıkta olduğuna inanmaktadır.

KSS'nin kalite güvenceye yaklaşımı en uyumsuz eylemlerin arkasında başlıca faktörlere bakmakla başlar. Bunlar, çeşitli problemleri organik olarak çözmek için organik kuralları hakkında yeterli bir anlayışın olmaması ve organik teknikleri hakkında yeterli bilgi birikimine sahip olunmamasını içermektedir. KSS programları bu iki faktörü çeşitli şekillerde ele alır, ancak bunlar genel olarak diğer emsallerin desteği ve karşılıklı bilgi birikimi oluşturulmasına dayanmaktadır.

Buna ek olarak KSS programları sosyal kontrol mekanizmasını kullanır, bu sistem yalnızca yerel paydaşların belgelendirme mekanizmasını sahiplenmesi ve üzerinde söz sahibi olması durumunda etkilidir (uzak bir otorite karşı sorumlu olmak yerine). Bu, faaliyet içinde bulunan toplumsal bağlama uygun yerel ve hiyerarşik olmayan belgelendirme yapıları ve mekanizmaları gerektirir.

Son olarak, tüm KSS programları yerinde rehberli denetimleri içerir. Daha fazla ayrıntı için KSS Kılavuzu farklı KSS programlarının KSS'nin çeşitli ilke ve özelliklerini hayata geçirme yollarının örneklerini verir.

KSS programları tüketicilere ne gibi faydalar sağlar?

Küçük ölçekli çiftçilerin ihtiyaçlarının ötesinde, yoksul tüketicilerin arasında emniyet, sağlık ve kalite güvencesi veren Organik ürünler konusunda artan bir farkındalık ve talep vardır. Yüksek maliyetleri ve düşük etkileşimleri Üçüncü Taraf Belgeli ürünlerin bu tüketicilere ulaşmasını imkansız kılmaktadır. KSS programlarının pek çok yeni çiftçiyi kararlı ve istikrarlı organik üretim sistemine getirmesi yerel pazarlardaki organik ürün miktarını artırmaktadır. Ayrıca, KSS tüketicilere doğrudan satış yapmaya önem

vermektedir, bu sayede genelde tüketiciler daha düşük fiyattan ürünleri alırken çiftçiler de toptancılara yaptıkları satışlara kıyasla daha yüksek kazançlar elde etmektedir.

KSS programlarına katılmış olan tüketicilerin belirttiği diğer avantajlar şunlardır: organik üretim teknikleri hakkında daha fazla bilgi, içinde bulunulan toplulukla daha güçlü bağlar, tüketilen ürünlerin organik kalitesine olan güvenin artması (tüketiciler organik garanti sürecine doğrudan katıldıkları için resmi düzenlemelere kıyasla daha yüksek olan üretim standartlarının oluşum ve düzenlenmesinin bir parçası olma şansına sahiplerdir) ve yerel çiftçileri desteklemenin verdiği haz.

Ben bir tüketici olarak KSS'ye dahil olabilir miyim? KSS içinde tüketicilerin rolü nedir?

Tüketiciler başarılı bir KSS programının işletilmesinin tamamlayıcı parçasıdır. Kesin roller değişmekle birlikte programın başlangıçtaki gelişiminde standart ve sistemlerin kurulması ve yerel, bölgesel, ve ulusal toplantılara katılım ile çiftlik denetlemeleri bu görevlerden bazılarıdır. Bazı ülkelerde tüketiciler KSS kooperatifleri işleterek dağıtımda aktif rol oynamaktadır.